

Wprowadzenie

W dniu 28 czerwca 2018 roku Rada Miasta Płocka podjęła Uchwałę Nr 810/XLIX/188 w sprawie: *przyjęcia Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2030 roku*.

Przyjęta Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do roku 2030 powstała w uspołecznionym procesie z udziałem najważniejszych interesariuszy miasta. Przygotowanie strategii i jej realizacja uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju. W pracach nad opracowaniem strategii przyjęto następujące kluczowe założenia/ zasady:

- 1) Zachowanie szansy na realizację potrzeb przyszłych pokoleń.
- 2) Poszanowanie dla ograniczoności zasobów.
- 3) Harmonizowanie wszystkich celów rozwoju – społecznych, środowiskowych, infrastrukturalnych i gospodarczych.
- 4) Długookresowe analizowanie, planowanie i realizacja celów rozwoju.

W Strategii została wyznaczona *misja* (którą stał się sam **PŁOCK** jako: **Przedsiębiorczość, Ład, Otwartość, Ciekawość i Koloryt**) i *wizja* określająca główne pola aktywności w przyszłości, stanowiąca najogólniejszy cel Miasta: **Niezwykłe, nowoczesne miasto, spełnionych i kreatywnych ludzi**.

Dokument wyznacza kluczowe kierunki rozwoju oraz cele strategiczne miasta i ma nadrzędne znaczenie w stosunku do pozostałych miejskich dokumentów niższego rzędu. Z przyjętej wizji Płocka wyznaczono trzy kluczowe kierunki rozwoju:

- 1) Zdrowe społeczeństwo,
- 2) Dynamiczny HUB innowacji i technologii,
- 3) Harmonijna przestrzeń do życia.

Kierunki wyznaczone w Strategii służą osiągnięciu wizji Miasta. Wyznaczono 16 celów strategicznych i zadania główne.

Przyjęta w dniu 28 czerwca 2018 roku Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka wpisuje się w szerszy kontekst zewnętrznych dokumentów strategicznych o charakterze nadrzędnym.

Podstawą systemu wdrożenia strategii jest powiązanie dokumentu strategii z pozostałymi dokumentami kierunkowymi Miasta (polityki i programy), które określają zadania i szczegółowe plany realizacji dla konkretnych projektów. System wdrażania strategii będzie prowadzony na trzech poziomach:

- organizacyjnym,
- merytorycznym
- społecznym.

Na poziomie organizacyjnym główne zadania strategii będą realizowane przez lokalne władze, niesamorządowe instytucje publiczne, sektor prywatny oraz pozarządowy. Za strategiczne zarządzanie rozwojem miasta odpowiada Prezydent Miasta Płocka. Odpowiedzialnym za przygotowanie projektu strategii, jej realizację i ewaluację jest właściwy zastępca prezydenta ds. rozwoju miasta, który będzie pełnił funkcję głównego koordynatora wdrażania strategii.

Do realizacji strategii niezbędne będzie podejmowanie działań:

- 1) samodzielnych przez miasto i jednostki podległe,
- 2) instytucje publiczne inne niż miasto, podmioty sektora prywatnego i organizacje pozarządowe,
- 3) indywidualnych przez mieszkańców i ich nieformalne grupy i środowiska,
- 4) wspólnych z udziałem partnerów z różnych sektorów: publicznego, prywatnego i pozarządowego.

W okresie wdrażania strategii władze miasta będą występowały w różnych rolach, w tym jako:

- bezpośredni samodzielny realizator działań,
- inicjator i animator działań,
- partner działań podejmowanych wspólnie z innymi partnerami instytucjonalnymi,

- prywatnym i społecznymi,
- wspierający organizacyjnie, technicznie i finansowo działania podejmowane przez partnerów instytucjonalnych i społecznych.

Wdrożenie strategii przez władze miasta wymaga stosowania operacyjnych narzędzi planistycznych. Pozwoli to na szczegółowe określenie przyjętych do realizacji przedsięwzięć wraz z poziomem zaangażowania środków własnych i zewnętrznych.

Narzędziami władz miasta są:

- polityki szczegółowe miasta (stanowiące zbiór spójnych zasad odnoszących się do określonej dziedziny życia/funkcjonowania miasta),
- programy i projekty operacyjne miasta,
- Wieloletnia Prognoza Finansowa
- budżet miasta (budżet zadaniowy),
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta / Miejscowe
- Plany Zagospodarowania Przestrzennego,
- zadania wyznaczane komórkom organizacyjnym lub zespołom zadaniowym Urzędu Miasta
- i jednostkom podległym.

Zarządzanie strategiczne na poziomie merytorycznym będzie prowadzone poprzez monitoring wartości wskaźników przypisanych do celów strategicznych, które bezpośrednio będą określały poziom osiągnięcia założonych kierunków rozwoju miasta.

Dane do wskaźników realizacji strategii będą pozyskiwane z następujących źródeł:

- dane gromadzone w wydziałach merytorycznych i jednostkach organizacyjnych podległych miastu
- budżet zadaniowy,
- sprawozdawczość budżetowa,
- kontrola zarządcza,
- inne podmioty,
- dostępne statystyki publiczne.

Na poziomie społecznym będą upowszechniane informacje na temat aktualnego poziomu realizacji strategii. W opracowaniu dokumentu strategii uczestniczyli przedstawiciele instytucji spoza jednostek miejskich. W związku z tym, liderzy społeczni powinni także uczestniczyć w procedurze ewaluacji strategii oraz w kolejnych aktualizacjach dokumentu. Aby skutecznie przeprowadzić proces upowszechniania i ewaluacji strategii, dokument strategii oraz raporty monitoringu i ewaluacji będą udostępnione publicznie.

Planowanie i wdrażanie strategii w dialogu z interesariuszami pozwala na skuteczne wpływanie na długookresowe procesy społeczne, gospodarcze, środowiskowe i przestrzenne. Istotnym elementem, warunkującym sukces wdrożenia zapisów strategii jest efektywna komunikacja samorządu z partnerami.

W tym zakresie celami współpracy są:

- 1) Zwiększenie udziału społeczności miasta w działaniach na rzecz realizacji celów strategii, w szczególności poprawy warunków życia mieszkańców.
- 2) Zwiększenie poczucia tożsamości i identyfikacji mieszkańców z miastem.
- 3) Zwiększenie poziomu zaufania mieszkańców do działań podejmowanych przez władze miasta.

Formami współpracy z partnerami społecznymi będą m.in.:

- 1) Spotkania konsultacyjne,
- 2) Warsztaty projektowe,
- 3) Obrady rad działających przy Prezydencie
- 4) Forum partnerów społecznych,
- 5) Spotkania władz z mieszkańcami,
- 6) Spotkania władz z przedstawicielami organizacji sektora prywatnego i pozarządowego,
- 7) Konferencje, seminaria
- 8) Imprezy promocyjne.

Poniżej znajduje się lista dokumentów, które warunkują skuteczną realizację Strategii

Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do roku 2030. Są to szczegółowe zamierzenia, pakiety, programy i inne dokumenty strategiczne niższego rzędu, które określają możliwości realizacji głównych zadań strategii. Polityki i Programy realizacyjne przyjmowane są przede wszystkim przez Radę Miasta Płocka

Polityki Miasta:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Płocka
2. Polityka mieszkaniowa
3. Polityka parkingowa
4. Polityka gospodarcza
5. Polityka edukacyjna
6. Polityka kulturalna
7. Polityka senioralna
8. Polityka zdrowotna
9. Polityka wspierania rozwoju sportu

Programy i Plany Miasta Płocka:

1. Plan Inwestycyjny dla subregionu płockiego objętego OSI problemowym obszar funkcjonalny Miasta Płocka
2. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Płocka
3. Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Płocka
4. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasto Płock
5. Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów na których występują te ruchy dla zbocza doliny Wisły w części prawobrzeżnej miasta Płocka
6. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Płocka
7. Studium transportowe i bezpieczeństwa transportu
8. Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Miasta Płocka
9. Program realizacji miejsc parkingowych dla pojazdów na terenie miasta Płocka
10. Program zrównoważonego rozwoju systemu dróg rowerowych na terenie miasta Płocka
11. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe
12. Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych
13. Otwarty Katalog Inwestycji Miejskich
14. Płocki Program Rewitalizacji
15. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy
16. Plan gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa
17. Wspieranie działalności szkół wyższych
18. Program Rozwoju Turystyki i Promocji Miasta Płocka
19. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka
20. Współpraca miasta Płocka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego
21. Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
22. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
23. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta Płocka
24. Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w Płocku
25. Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej
26. Programy polityki zdrowotnej adresowane do mieszkańców Płocka
27. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Płocka
28. Gminny program wspierania rodziny w Płocku
29. Wieloletni Program Ośłony w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy w zakresie dożywiania”
30. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy-Miasto Płock
31. Plan Mobilności Miejskiej

Celem prowadzenia monitoringu strategii jest pozyskanie danych odnośnie poziomu realizacji kierunków działań strategii oraz dokonywanie niezbędnych korekt w procesie wdrażania strategii. W lipcu 2019 roku zostało podpisane przez Prezydenta Miasta Płocka Zarządzenie w sprawie

realizacji oraz monitorowania, oceny i aktualizacji „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2030 roku” (Zarządzenie nr 722/19 z 18 lipca 2019 roku). Zarządzenie zobowiązało komórki organizacyjne Urzędu Miasta Płocka oraz miejskie jednostki organizacyjne do realizacji celów strategii i opracowania dokumentów programowych. Określa ono sposób monitorowania, który ma być prowadzony jako bieżący, roczny oraz okresowy. Monitoring bieżący został określony jako ciągły proces nadzoru nad realizacją założonych celów, w szczególności zachowania aktualności dokumentów stanowiących rozwinięcie Strategii oraz reagowanie na zagrożenia mające wpływ na poziom realizacji celów i uwarunkowania zewnętrzne oraz regulacje prawne związane z działalnością samorządu. Monitoring okresowy został określony jako podsumowanie prac nad wdrażaniem Strategii, zakończony sporządzeniem sprawozdania dla Rady Miasta Płocka. Będzie on przygotowywany i przekazywany Radzie Miasta na sesje. Monitoring roczny jest określony jako narzędzie zarządcze, w ramach którego zostaje opracowany raport z realizacji Strategii dla Prezydenta Miasta Płocka.

Przedstawienie raportu wynika z zapisów w/w Zarządzenia z 18 lipca 2019 roku i stanowi wypełnienie nałożonego obowiązku przedstawienia informacji z realizacji Strategii w roku 2019. Niniejsze sprawozdanie powstało na podstawie zbioru danych przekazanych do Wydziału Rozwoju i Polityki Gospodarczej Miasta przez realizatorów Strategii, zgodnie z założonym systemem wdrożenia.

Informacje zostały przekazane z komórek organizacyjnych i jednostek Urzędu Miasta, a w szczególności z wydziałów wyznaczonych jako wiodące do realizacji celów Strategii. Na sprawozdanie składają się następujące części:

1. Informacja o programach wyznaczonych w "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2030 roku" – załącznik nr 1,
2. Informacja o politykach wyznaczonych w "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2030 roku" – załącznik nr 2,
3. Opis działań podejmowanych w 2018 roku dla realizacji celów Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2030 roku" - załącznik nr 3.

W materiale opisane zostały działania podejmowane w 2019 roku dla realizacji celów określonych w Strategii. Informacja ta powstała na podstawie danych z komórek wiodących i współpracujących w realizacji Strategii wyznaczonych w Zarządzeniu. Materiał sprawozdawczy jest dla poszczególnych celów zróżnicowany w swej objętości, co wynika z ilości działań podejmowanych w tym okresie, ale prawdopodobnie także ze względu na stopień szczegółowości informacji przekazanych przez jednostkę lub braku takich informacji.

4. Informacja z realizacji „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2030 roku „ w 2018 i 2019 roku - wskaźniki - załącznik nr 4.

Część sprawozdania dotycząca wskaźników zawiera informacje o wysokości wskaźników w latach 2018-2019.

W Strategii zostały wyznaczone podstawowe wskaźniki obrazujące realizację strategii.

W przypadku kierunku: 1. Zdrowe społeczeństwo były to:

- liczba uczniów oddziałów sportowych w płockich szkołach,
- liczba obiektów przeznaczonych do uprawiania sportu wyczynowego i amatorskiego,
- liczba przekroczeń stężeń stężeń średniodobowych substancji pyłu PM10 (liczba zdarzeń),
- liczba przekroczeń stężeń stężeń średniodobowych substancji pyłu PM2,5 w danym roku, oraz liczba przekroczeń stężeń 1-godzinnych i 24 godzinnych SO₂ (liczba zdarzeń).

W przypadku kierunku: 2. Dynamiczny Hub innowacji i technologii były to:

- liczba bezrobotnych absolwentów szkół techników i szkół zawodowych,
- liczba firm prowadzących działalność w Płocku,
- liczba oferowanych przez miasto e-usług.

W przypadku kierunku: 3. Harmonijna przestrzeń do życia były to:

- liczba osób objętych pomocą społeczną,
- powierzchnia urządzonych terenów zielonych poza pasami drogowymi,
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca.

Kolejne wskaźniki zostały wyznaczone w załączniku nr 2 do Zarządzenia Nr 722/2019 z dnia 18 lipca 2019 roku. W raporcie poza wysokością wskaźników z Strategii i Zarządzenia w kilkunastu przypadkach znalazła się informacja o wysokości innych wskaźników, zaproponowanych przez Wydziały jako dostępne i dobrze obrazujące realizację wyznaczonych celów strategicznych. Informacja o tym, które ze wskaźników są dodatkowo zaproponowanymi znajduje się w materiale. Jest to przydatne, szczególnie że części danych o wskaźnikach trudno pozyskać lub są bardzo późno publikowane, a jednostki realizujące cele, mogą zgodnie ze swoją wiedzą merytoryczną zaproponować inne wskaźniki, które dobrze oceniają realizację celu.

Zgodnie z w/w Zarządzeniem monitoring strategii może zostać uzupełniony o przeprowadzone konsultacje społeczne lub opinie eksperckie. Przygotowanie niezbędnych materiałów w tym zakresie powierza się Wydziałowi Rozwoju i Polityki Gospodarczej Miasta.